

**Риёзус солиҳийн шарҳи / Ҳаё ва унинг фазилати ҳамда у билан
хулқланишга одатланмоққа тарғиб қилиш ҳақида / 1498-ҳадис**

1498 - وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: كَانَ مِنْ دُعَاءِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:
«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ زَوَالِ نِعْمَتِكَ، وَتَحَوُّلِ عَافِيَتِكَ، وَفُجَاءَةِ نِقْمَتِكَ، وَجَمِيعِ سَخَطِكَ». رَوَاهُ
مُسْلِمٌ [2739].

1498. Ибн Умар розияллоху анҳумодан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоху алайҳи васалламнинг дуоларидан бири мана шу эди:
«Аллоҳумма, инний аъузу бика мин заваали ниъматик, ва таҳаввули ғаафиятиқ, ва
фужаа’ати ниқматик ва жамиъа сахотик».

* Маъноси: «Аллоҳим! Неъматингнинг заволидан, офиятнинг ёмонликка
ўзгариб кетишидан, қўққисдан келувчи азоб-уқубатингдан ва ғазабингга
сабаб бўлувчи жамики нарсалардан паноҳ сўрайман».

Имом Муслим ривояти.

Шарҳ: Расулуллоҳ соллаллоху алайҳи васаллам бу дуода, борлиги ва йўқлиги
инсонни паришон қилган икки нарсадан Аллоҳ номи билан паноҳ тиламоқдалар.

Инсонга берилган энг катта неъмат, Ислом ва иймон неъматидир. Бу
неъматнинг йўқлиги инсон учун катта фалокатдир. Дунё ва охиратда
паришон бўлиши демакдир. Бошқа неъматлар булардан кейин келади. Бу
таъбир ҳар турли неъматларни ўз ичига олади. Расулуллоҳ соллаллоху
алайҳи васалламнинг сўзи билан айтадиган бўлсак «неъматнинг заволи»,
унинг йўқ бўлиб кетишидир.

Офият дунё ҳамда охират билан алоқали бутун яхшиликларни ўз ичига
олган теран бир сўздир. Шунинг учун инсонлар бир-бирига офият
тилайдилар. Фақат биз бу сўзни кўпроқ дунёвий неъматлар учун қўллаймиз.
Дунёда офиятнинг йўқолиши, инсон соғлом экан касал бўлиши, бой бўлиб
юрғач фақир бўлиб қолиши каби нарсаларга йўлиқишидир.

Қўққисдан келадиган фалокат секин, секин келган фалокатдан оғирроқдир. Фалокатнинг секин, секин келиши инсонни у нарсага тайёрлайди, таянчини оширади. Кутилмаган фалокат эса инсонни қўққисдан йиқитиб қўяди.

Аллоҳнинг ҳар турли ғазаби, юқорида айтилганларнинг мазмуни кабидир. Чунки неъмат бўлмаса офият ҳам бўлмайди. Бир фалокатнинг қўққисдан келиши Аллоҳнинг ғазаби бўлиб, инсон учун бир фалокатдир. «Жамики ғазабингдан паноҳ тилайман» деган кимса Раҳмоннинг марҳаматига сиғиниб ва Унинг ҳимоясига бўлган муҳтожлигини ошкоралаган бўлади.

Аллоҳнинг ғазабидан қочиб қутилиш учун бирор ер йўқ. Ундан қочсак ҳам яна борадиган жойимиз Унинг раҳматидир. Шу фоний дунёда ягона орзуимиз Жаноби Ҳақнинг розилигига эришиш бўлиши керак.

Манба: hadis.islom.uz

